

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Prolegomena in logicam - Cod. Ettenheim-Münster 276

[S.l.], [17. Jahrh.]

Abschnitt

[urn:nbn:de:bsz:31-129925](#)

q. 14. 1. Qd sit signum et significare.

apud vobis. id quae madmodum qd compertus
et signant falsi nimis simplices qd vero si-
gnant nimis complexi ita quoniam res quan-
tas esse veras aut falsas, nimis signatae com-
plexae quandovero non esse nimis signatae in
complexo.

Quaestio a t signo

in coi.

A. At. mus.

Quid sit signum et significare

Signare est potentia cognoscendi aliud repre-
sentare. Signum vero est potentia cognoscendi aliud
representat. potentiae cognoscentes sunt sensus
externi nam scilicet cognoscit montes p. p. visu-
bilem qd existens in oculo representat montem
auditory cognoscit sonum p. p. auditib. qd rep-
resentat in auro sonum. Et si sensus interni ut
fantasia illibet. dicitur cognoscendi latere supradictione
qua est aliquid quoniamdamus cognoscimus
n' hanc illius cognoscit illibet nam sic excul-
derent sensus qd ea parent. dicitur aliud subtiliter
extra se qd nihil est proprie signum nisi ipsis in
sit ipsis. Et representare quod est dare cognos-
cere. ob aliud signare sibi nam haec uerbi
de signat via hoia etiam signabit ipsum ut.

8.

significat ut signum soleat significare actu.

144

etiam sit noem et conceptus ad eis conceptus
signando conceptus significabit seipsum in etiam sit con-
ceptus & in distinctitate quam tamen est conceptus &
signans seipsum immediate & expresse sed mediate
et conceptus signando uidelicet multa alia noem et con-
ceptus quibusque innotescunt nos aut illigimus nihil seip-
sum significare immediate & expresse.

Art. 2dus.

Utrum signum debeat significare actu.

Ex Coisly explicit aliud est signum prius actu significare.
actus quod alterum significat est potentiale id est signum
ad ratione quo est etiam signi sufficiunt
est signum potiale sine posse significare quod sanno
famula pionaris est frater et servulus in pixide
sed non est frater nisi sit signum actus vero in pixide
existens non est signum actuale quod non cognoscit actu
et quod est signum actuale quod non cognoscit actu ^{deo signum?}
positus referri representationes ad aliud non est actu
actus deo representante referatur quod si quod dicunt signum
alterum significare id illud est quod signum actuale non est
aptitudinari.

Art. 3ius

De divisione signi: inter divisiones

symbolicorum logicae

Prima est signorum aliud est reale, aliud ex insti*u* divisione.
Tunc probatur quod quod aliquod signum signet aut
id est ex se, ut sic est reale, aut ab alio efficitur

A.3. De divisione signi, in usitatore loga.

Et ex mobiliis, unde et colligitur eorum tunc signi.
Significatio nrae est, quod apud oes ius signum, sive quod
ex sua natura nrae sit aliqd significans, signum ex in-
signi ex m. ob. 10. istituente, quod sit ab extrinseco nrae ut signum.
istituto ob. 10. sive quod sit ab impositione nrae ut signum.
ob. 10. sive quod sit ab impositione signum quod sicut Deus
dat reb. sicut nrae ita imponit nrae ut signum.
Ex multis enim signis ex impositione quod signum sit
habere aliqd in se per signum sed impositione non
sit signum habere in se aliquid per quod signum sit.
Sed bene assignat hoc divisione. Et illigat impositione
divinorum quas humana sed non communis, sed illa
per quam sequitur aliqd extrinseco reb. iam constitui-
tis in his scilicet unde distinguuntur quoniam Deus in-
potest signum imponit ita ut illa signatio sit
scilicet reb. extrinseca et concreta considerat ita
ut sit reb. extrinseca regata quod ad eam rega-
tum signum debere habere aliqd in se per quod signum
sed sufficiat illa impositione sed denominatio quod
in signo ex impositione extrinseca et sufficiat
memoria huius impositionis nam in eo rem
dat hoc esse signum talis rei statim illa res
aliqd illi signum. ob. 10. uno membris divisioni
contineri sed alio non quoda signum naturae supponit
et sicut ex impositione nam iris naturae signum puer
nrae sequitur et ex impositione divina signum
non futurum diluvium sed idem signum potest esse na-
turate et ex impositione diluvio signum non es-
sem.

ob. 10

Rz.

Pris aut ut patet resu diversoru li naate et
ex impositione, signu ex instituto diuidit in signu divisionis signi
ex institutione proprie dicta, et ex confuetudine seu
ex iei ufa, signu ex impositione re aliqd ex d' signu ex iei.
liberatione et expressa uolente aliorum signat ut positione qd
fuit uoles, signu ex confuetudine i p signu pp alteri signu ex
crebris repetitu, circa re qd signu ut mappa oritur qd.
cui expresse n' Q inspectio ut signet prandium,
aut cana, sed ex hoc qd mappa soleat apparari
prandio vel cana tandem facta i signu pro
dij. Et ea divisione signi i infante, et instruante alia signi
signu aut et a nob. percipi aut non
primus est instruante, si eton est forte signu forte
forte finit omnis seu tres qd rei signatae
qd in potentia cognoscere confignatae sunt ut
res signata obicitur et omnis montis in
omni d' omnis n' qd sit figura rei signata in
qo casaris i divisionis Casaris sed d' omnis qd
accidens qd te nim representandi rem ut in
i atque adeo signu forte i simile signato
n' raa sed respalte. signu instruante i qd signu instantaneo
tentia cognoscere obicitur in alterius rei cognoscere
dicitur in d' obi potentia itaqd qd existit a pos
tentia cognoscere mediante aliquo signo futili, v.g.
Fumus qd est signu instantaneo ignis ideo d' percipi
qd oculis illu uidet p p' m' s' qd signu
forte, hinc cognoscere diffra signi fortis et in a signo
strualis.